

De wereld genezen

In de leer bij Paus Franciscus

Bijeenkomst 1

De wereld genezen

Nu denkt u waarschijnlijk dat is onbegonnen werk. Het is een hele klus dat mag duidelijk zijn.

Paus Franciscus komt ons daarbij te hulp. De titel is ontleent aan een catechese reeks die hij vorig jaar heeft gegeven tijdens zijn algemene audiënties.

Vanuit de huidige pandemie kijkt hij naar de sociale leer van de kerk waarbij het hoofdthema uit zijn encycliek Laudato Si':

- de zorg voor het gezamenlijke huis –

dat wil zeggen de zorg voor de Schepping en de schepselen, vanuit 8 invalshoeken herneemt.

In deze 40-dagertijd willen we de eerste vier catecheses gebruiken als bron van bezinning en ommekeer vanuit de vraag:

‘Wat wilt U dat ik doe Heer?’

Leiden HH Petrus en Paulusparochie
Februari 2020
Pw Marlene Falke-de Hoogh

Programma Catechesebijeenkomsten

- Avond 1   **23 feb.**   Inleiding
- Avond 2   **30 feb.**   Geloof en menselijke waardigheid
- Avond 3   **2 maart**   De voorkeursoptie voor de armen
en de deugd van naastenliefde
- Avond 4.   **9 maart**   De universele bestemming van de
goederen en de deugd van de hoop

Aanvang 20.00 u tot uiterlijk 21.30 u

Deelnemen en aanmelden

De avonden kunt u volgen dmv een zoom-link.

Na aanmelding wordt deze u toegezonden.

Aanmelden: m.dehoogh@hotmail.com

Materiaal

De teksten voor deze avonden kunt u vinden op onze **website** onder het kopje catechese:

<https://rkleiden.nl/>

of op **RK.documenten**:

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=650&dos=521>

Inhoud

Programma Catechesebijeenkomsten	3
Opzet van deze bijeenkomst	4
DE WERELD GENEZEN - 1. INLEIDING	5

Opzet van deze bijeenkomst

1. Opening met gebed en uitleg over deze bijeenkomst
2. Korte inleiding over Paus Franciscus en zijn Catechese:
'De wereld genezen'
3. Lezen en bespreking van de tekst
voor deze bijeenkomst: 1. Inleiding p.5
Wat roept vragen bij je op ?
Waar raakt de tekst jou ?
Wat wilt U dat ik doe Heer ?
4. Afsluiten met gebed

DE WERELD GENEZEN - 1. INLEIDING

Dierbare broeders en zusters, goedendag!

1. De pandemie¹ blijft diepe wonden veroorzaken. Onze kwetsbaarheid wordt onthuld. Velen overlijden, zeer velen worden ziek, in alle werelddelen. Veel mensen en veel gezinnen beleven een tijd van onzekerheid, als gevolg van de socio-economische problemen die vooral de armsten treffen.

Daarom moeten we onze blik vast gericht houden op Jezus² en met dit geloof de hoop van het Rijk van God omhelzen dat Jezus zelf ons brengt³⁴⁵ Een Rijk van genezing en van redding dat reeds onder ons aanwezig is. ⁶ Een Rijk van rechtvaardigheid en vrede dat zich toont

---

¹ tgv het Corona-virus of COVID 19

² vgl Hebr. 12,2: 'Zie naar Jezus, de aanvoerder en voltooiër van ons geloof. In plaats van de vreugde die Hem toekwam, heeft Hij een kruis op zich genomen en de schande niet geteld: nu zit Hij aan de rechterzijde van Gods troon.'

³ Vgl Mc 1,5: 'Heel de landstreek Judea en alle inwoners van Jeruzalem trokken naar hem uit en lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden.'

⁴ Vgl Mc 4,17: 'Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: "Bekeert u, want het Rijk der hemelen is nabij.'

⁵ Vgl. Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2816: In het Nieuwe Testament kan een en hetzelfde woord, *basileia*, vertaald worden met "Koningschap" (aanduiding van iets abstracts), "koninkrijk" (aanduiding van iets concreets) of "heerschappij" (aanduiding van een activiteit). Het rijk Gods gaat ons vooruit. Het is naderbij gekomen in ...

⁶ Vgl Lc 10,11: 'Zelfs het stof uit uw stad dat aan onze voeten kleeft, schudden wij tegen u af. Maar weet dit wel: Het Rijk Gods is nabij.'

in werken van naastenliefde, die op hun beurt de hoop doen toenemen en het geloof versterken.⁷ In de christelijke traditie zijn geloof, hoop en liefde veel meer dan gevoelens en houdingen. Het zijn door de genade van de Heilige Geest ingestorte deugden⁸ : gaven die ons genezen en tot genezers maken. Gaven die nieuwe horizonten openen ook wanneer wij in de moeilijke wateren van onze tijd varen.

2. Een nieuwe ontmoeting met het Evangelie van het geloof, de hoop en de liefde nodigt ons uit een creatieve en vernieuwde geest plaats te geven. Op die wijze zullen we in staat zijn de wortels van onze fysieke, spirituele en sociale zwakheden om te vormen. Zo zullen we in de diepte genezing kunnen brengen in de onrechtvaardige structuren en vernietigende praktijken die ons van de anderen scheiden en zo de mensenfamilie en onze planeet vernietigen. Het dienstwerk van Jezus toont ons veel voorbeelden van genezing. Wanneer Hij genezing brengt aan koortslijders,⁹ aan melaatsen,¹⁰ aan

---

⁷ Vgl. 1 Kor. 13, 13 : 'Nu echter blijven geloof, hoop en liefde, de grote drie; maar de liefde is de grootste.'

⁸ Vgl. Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1812-1813 : "De menselijke deugden hebben hun wortels in de goddelijke deugden die de menselijke vermogens geschikt maken voor de deelname aan de goddelijke natuur. Want de goddelijke deugden verwijzen rechtstreeks naar God. Ze stellen de Christenen in staat om in ...

⁹ Vgl. Mc. 1, 29-34: Genezing van de schoonmoeder van Petrus: 'Zodra Hij uit de synagoge kwam, ging Hij met Jakobus en Johannes naar het huis van Simon en Andreas. ...'

¹⁰ Vgl. Mc. 1, 40-45 Genezing van een melaatse: 'Er kwam eens een melaatse bij Hem die op zijn knieën viel en Hem smeekte: 'Als Gij wilt, kunt Gij mij reinigen.' ...

verlamden;¹¹wanneer Hij opnieuw tot leven wekt.¹²¹³Of spraak en gehoor terug schenkt.¹⁴ In werkelijkheid geneest Hij niet slechts een lichamelijke kwaal, maar de hele persoon. Op die wijze brengt Hij de persoon genezen opnieuw in de gemeenschap. Door genezing bevrijdt Hij een mens uit zijn afzondering.

3. Denken we aan het schitterende verhaal over de genezing van de lamme in Kafarnaüm¹⁵ dat we bij het begin van de audiëntie hebben gehoord. Terwijl Jezus bij de ingang van zijn huis staat te preken, brengen vier mannen hun verlamde vriend bij Jezus. Omdat ze, wegens de vele mensen, niet binnen kunnen komen, maken ze een opening in het dak en laten de draagbaar neer voor Hem die staat te preken. “Toen Jezus hun geloof zag, zei Hij tot de lamme: Mijn zoon, uw zonden zijn vergeven (Mc. 2, 5).

---

¹¹ Vgl. Mc. 2, 1-12 Genezing van een verlamde: ‘Toen hij enige dagen later in Kafarnaüm was teruggekeerd, en men hoorde dat Hij thuis was, ...’

¹² Vgl. Mc. 8, 22-26 Genezing van een blinde: ‘Zij kwamen in Betsaida. Daar bracht men een blinde bij Hem en smeekte Hem die te willen aanraken.’ ...

¹³ Vgl. Joh. 9, 1-7 Genezing van een blindgeborene: In het voorbijgaan zag Hij een man die blind was van zijn geboorte af. ...’

¹⁴ Vgl. Mc. 7, 31-37 Stommen spreken: ‘Weer uit de streek van Tyrus vertrokken, begaf Hij zich over Sidon naar het meer van Galilea, midden in de streek van Dekapolis.’ ...

¹⁵ Vgl. Mc. 2, 1-12 Genezing van een verlamde: ‘Toen hij enige dagen later in Kafarnaüm was teruggekeerd, en men hoorde dat Hij thuis was, ...’

En dan als zichtbaar teken voegt Hij eraan toe: “Ik zeg u, sta op, neem uw bed mee en ga naar huis.” (Mc. 2, 11).

Een schitterend voorbeeld van genezing! Het gebaar van Jezus is een onmiddellijk antwoord op het geloof van die mensen, op de hoop die ze in Hem stellen, op de liefde die ze voor elkaar tonen. En daarom geneest Jezus, maar niet alleen de verlamming. Hij geneest alles, vergeeft zonden, vernieuwt het leven van die lamme en van zijn vrienden. Hij doet, laten we zeggen, opnieuw geboren worden. Die lichamelijke en tegelijk geestelijke genezing is de vrucht van een persoonlijke en sociale ontmoeting. En we stellen ons voor hoe die vriendschap, en het geloof van alle aanwezigen in dat huis gegroeid zijn dankzij het gebaar van Jezus. De genezende ontmoeting met Jezus!

4. En dus stellen we ons de vraag: hoe kunnen we onze wereld, vandaag helpen genezen? Als leerlingen van de Heer Jezus, geneesheer van zielen en lichamen, zijn we geroepen “zijn werk van genezing en redding”¹⁶ verder te zetten in fysische, sociale en spirituele zin.

5. Ofschoon de Kerk langs de sacramenten de genezende genade van Christus bedeeft en ofschoon zij geneeskundige diensten voorziet in de meest verwijderde uithoeken van de planeet, is zij toch geen expert bij de voorkoming of verzorging van de pandemie. Zij geeft ook

---

¹⁶ Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1421: ‘Onze Heer Jezus Christus, geneesheer van onze ziel en ons lichaam, die de lamme zijn zonden vergeven heeft en hem zijn lichamelijke gezondheid heeft teruggegeven, wilde dat zijn Kerk, in de kracht van de Heilige Geest, zijn werk van ...’

geen specifieke socio-politieke aanwijzingen.¹⁷ Dat is de taak van de politieke en sociale leiders. Toch heeft de Kerk in de loop der eeuwen in het licht van het Evangelie enkele sociale principes ontwikkeld die fundamenteel zijn,¹⁸ principes die ons kunnen helpen verder te gaan met het voorbereiden van de toekomst die we nodig hebben. Ik noem de voornaamste die onderling nauw verbonden zijn: het beginsel van de waardigheid van elke persoon, het beginsel van het algemeen welzijn, het beginsel van de voorkeursoptie voor de armen, het beginsel van de universele bestemming van de goederen, het beginsel van de solidariteit, van de subsidiariteit, het beginsel van de zorg voor onze gemeenschappelijke woning. Deze beginselen helpen de leiders, de verantwoordelijken in de samenleving om de groei te bevorderen en om, zoals in het geval van pandemie, de genezing van het persoonlijke en sociale weefsel te bewerken. Al deze principes vertolken, op verschillende wijzen de deugden van geloof, hoop en liefde.

---

¹⁷ Vgl. H. Paus Paulus VI, Apostolische Brief, Aan Maurice Kardinaal Roy, bij gelegenheid van de 80ste verjaardag van Rerum Novarum, Octogesima Adveniens (14 mei 1971), 4: 'Gezien dit grote verschil in situatie kunnen wij moeilijk een algemeen geldige oplossing voorstellen. Overigens is dat noch ons doel noch onze taak. De christengemeenten moeten zelf tot een objectieve analyse van de situatie in hun land komen, deze met ...'

¹⁸ Vgl. Pauselijke Raad "Justitia et Pax", Compendium van de Sociale Leer van de Kerk (26 okt 2004), 160-208:

"De permanente principes van de sociale leer van de Kerk vormen het echte hart van de katholieke sociale leer. Concreet gaat het over het principe van de waardigheid van de menselijke persoon, dat reeds werd behandeld in het vorige hoofdstuk ...

Ik nodig jullie uit om in de komende weken samen de dringende vragen aan te pakken die door de pandemie aan het licht zijn gekomen, vooral de sociale kwalen. We zullen dit doen in het licht van het Evangelie, van de goddelijke deugden en van de beginselen van de sociale leer van de Kerk. We zullen samen nagaan hoe de katholieke sociale traditie de mensenfamilie kan helpen, om deze wereld te genezen die onder zware ziekten lijdt. Het is mijn verlangen allen samen na te denken en samen te werken als volgelingen van Jezus die geneest, om zo een betere wereld op te bouwen, vol hoop voor de komende generaties.¹⁹

---

¹⁹ Vgl. Paus Franciscus, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de verkondiging van het Evangelie in de wereld van vandaag - Naar aanleiding van de Bisschoppensynode 2012 over de nieuwe evangelisatie, *Evangelii Gaudium* (24 nov 2013), 183: 'Dientengevolge kan niemand van ons eisen dat wij de godsdienst verbannen naar de geheime intimiteit van de personen zonder enige invloed op het maatschappelijke en nationale leven, zonder ons te bekommeren om het welzijn van de instellingen van de burgermaatschappij,' ...

Gebed van Paus Franciscus

Barmhartige God,

*Schepper van hemel en aarde en alles wat in hen bestaat,
U schiep ons naar uw beeld en vertrouwde ons de zorg toe
voor heel uw schepping, ons gemeenschappelijk huis.
U zegende ons met de zon, het water en het weelderige
land, opdat er overvloedig leven zou zijn voor alles wat
bestaat.*

*Open ons verstand en raak ons hart, zodat we het
geschenk van uw schepping behoeden. Wees onze hulp.*

*Maak ons bewust dat ons gemeenschappelijk huis niet
alleen van ons is, maar van alle toekomstige generaties,
en dat het onze verantwoordelijkheid is om het te bewaren.*

*Geef dat we er mee zorg voor dragen dat elke mens
beschikt over voldoende voedsel en levensnoodzakelijke
middelen.*

*Wees aanwezig in deze moeilijke tijden, vooral bij de armsten
en bij hen die het meeste risico lopen om achtergelaten te
worden.*

*Zet onze angst, onze benauwdheid, onze gevoelens van isolatie
om in hoop, zodat we een echte bekering van het hart kunnen
ervaren.*

*Help ons om creatieve solidariteit te tonen bij het aanpakken
van de gevolgen van de wereldwijde pandemie.
Maak ons moedig in ons streven naar algemeen welzijn,
zodat we de veranderingen omarmen die nodig zijn.*

Meer dan ooit kunnen we voelen dat we allemaal met elkaar verbonden zijn, wanneer we met concrete inspanningen een antwoord bieden op “de schreeuw van de aarde en de schreeuw van de armen”.

We vragen het U door Christus onze Heer. Amen.

Paus Franciscus Vijf jaar Laudato Si'- 20 april 2020

